

3. Корнута Л. М. Комунікативна компетентність в діяльності державних службовців. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 4. С. 755–757. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-4/182>.

4. Ляшенко І. В. Компонентний аналіз комунікативної компетенції майбутніх юристів. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2014. Вип. 1. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/231769651.pdf>.

5. Застосування травма-інформованого підходу у заходах моніторингу, оцінки досліджень та навчання. URL: <https://makingcents.com/wp-content/uploads/2023/12/UKR-UNITY-Trauma-Informed-MERL-Learning-Brief.pdf>.

6. Головатенко Т. Ю. Освітологічний вимір концепту «травма-інформований підхід» у системі професійної підготовки вчителів початкових класів. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 8 (26). С. 65–77. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/4457/4481>.

7. Ревенко В. В. Інтерактивні технології: дидактичні умови застосування для підготовки майбутніх учителів : *Педагогіка вищої та середньої школи* : зб. наук. праць / ред. кол. : В. К. Буряк, Л. В. Кондрашова, Г. Б. Шгельмах, А. В. Козлов, В. О. Комаров. Кривий Ріг, 2008. Вип. 20. С. 96–100. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7985?show=full>.

Ярослав Бруяка,

аспірант 2-го курсу

Інституту цифровізації освіти НАПН України;

науковий керівник: Валентина Коваленко,

кандидат педагогічних наук,

старший дослідник,

провідний науковий співробітник

Інституту цифровізації освіти НАПН України

ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ПОЛІГРАФІЧНОЇ СФЕРИ

Нині цифрова компетентність є однією з ключових вимог сучасного професійного середовища, особливо в галузях, де інновації та технологічний прогрес змінюють виробничі процеси. У поліграфічній сфері впровадження цифрових технологій докорінно змінило методи створення, опрацювання та друку інформації, що вимагає від фахівців цієї сфери високого рівня обізнаності та готовності до змін. Цифрова компетентність охоп-

лює не тільки вміння використовувати технології, а й критичне мислення та здатність адаптуватися до нових умов роботи.

Успішна адаптація до цифрової епохи вимагає від поліграфічних компаній гнучкості, інновацій та готовності до змін. Поліграфічні компанії, які вдало використовують цифрові технології для покращення якості своєї продукції, підвищення ефективності виробництва та підтримки взаємодії з клієнтами, будуть мати перевагу на конкурентному ринку поліграфії.

Професійна компетентність фахівця – це багатогранне поняття, яке охоплює як теоретичні знання, так і практичні навички, а також особистісні якості фахівця. Вона формується в процесі навчання і вдосконалюється протягом усієї професійної діяльності. Професійну компетентність формує комплекс професійних компетенцій, що містять знання, вміння і досвід, готовність і здатність до успішної діяльності в певній сфері [6, с. 4].

Професійна компетентність є складною системою, що формується із взаємопов'язаних компонентів, які відображають психологічні аспекти фахівця та об'єднують інтегровані знання, вміння та навички, які необхідні для успішного розв'язання професійних завдань, оцінки їхніх результатів та ефективності [3, с. 152].

Виходячи з вищезазначених тлумачень поняття «професійна компетентність», професійну компетентність фахівців поліграфічної сфери можна визначити як комплекс знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного виконання професійних завдань у сфері друку та видавничої справи.

Однією з ключових складових професійної компетентності фахівців поліграфічної сфери є їх цифрова компетентність.

Цифрова компетентність полягає в здатності ефективно використовувати цифрові технології в різних сферах життя: освітній, професійній, особистій [2, с. 109].

Важливими складовими цифрової компетентності є цифрові навички.

Серед основних цифрових навичок, які формують цифрову компетентність фахівців поліграфічної сфери, нами було виокремлено такі, як:

1. *Використання програмного забезпечення для додрукарської підготовки* (володіння програмами для опрацювання текстової та графічної інформації, такими як Adobe Photoshop, Illustrator, InDesign, CorelDRAW, що дозволяє створювати та редагувати макети друкованої продукції).

2. *Робота з цифровими додрукарськими технологіями* (знання процесів цифрового друку, зокрема підготовку файлів до друку, налаштування обладнання та контроль якості друкованої продукції).

3. *Використання мультимедійних технологій* (вміння працювати з аудіо- та відеоматеріалами, створювати мультимедійний контент для електронних видань та онлайн-платформ).

4. *Знання основ програмування та веб-технологій* (розуміння принципів роботи веб-сайтів, базові навички програмування для створення та підтримки онлайн-ресурсів, пов'язаних з поліграфічною продукцією) [5].

5. *Використання хмарних сервісів та онлайн-платформ* (вміння працювати з хмарними технологіями для зберігання та обміну файлами, а також використання онлайн-інструментів для спільної роботи над проектами) [4].

6. *Розуміння принципів автоматизації виробничих процесів* (знання сучасних систем автоматизації, що застосовуються в поліграфічній галузі, для підвищення ефективності та якості виробництва) [1].

7. *Розуміння основних принципів цифрового маркетингу* (SEO, контент-маркетинг, соціальні медіа та аналітика допомагають збільшувати обсяги продажів, розширювати клієнтську базу та підвищувати конкурентоспроможність на ринку).

8. *Використання цифрових інструментів для аналітики* (вміння використовувати спеціалізовані програмні засоби для збору та аналізу даних про виробничі процеси, використовувати цифрові інструменти для аналізу ринку та конкурентів).

Отже, цифрова компетентність є важливою складовою професійної компетентності фахівців поліграфічної сфери, яка визначає їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Бруяка Я. В. Проблема розвитку цифрових компетентностей фахівців поліграфічної сфери в умовах неформальної освіти. *Освітній дискурс* : збірник наукових праць. 2024. № 48 (1–3). С. 73–80.
2. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті : словник. Київ : ЦІ Компринт, 2019. 134 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718706> (дата звернення: 03.11.2024).
3. Матросова І. Г. Професійна компетентність майбутнього фахівця видавничо-поліграфічного виробництва. *Педагогічний альманах*. 2012. Вип. 16. С. 152–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2012_16_28 (дата звернення: 02.11.2024).
4. Онлайн-платформи Мінцифри для підвищення навичок цифрової грамотності. URL: <https://auc.org.ua/novyna/onlayn-platformy-mincyfry-dlya-pidvyshche-nnya-navuchok-cyfrovoyi-gramotnosti> (дата звернення: 06.11.2024).
5. Цифрові додрукарські технології та мультимедіа. URL: https://pkquad.com/abiturients/cyifrovi_dodrukarski_tehnologiji_ta_multimedial.htm (дата звернення: 06.11.2024).
6. Ягутов В. В., Свистун В. І. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти. *Наукові записки НаУКМА*. 2007. Т. 71. С. 3–8. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/6871> (дата звернення: 02.11.2024).

Ірина Волеваха,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
Пенітенціарної академії України

ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ

У наш час зростає потреба суспільства у психологах-професіоналах, функції психолога в нашій країні і коло його завдань розширюються. Свідченням тому є інтенсивна психологізація різноманітних сфер суспільної практики. Відповідно зростає потреба у кваліфікованих психологах сфери бізнесу, і на сьогодні на ринку праці відчувається значний дефіцит добре підготовлених фахівців.

Готовність виконувати професійні завдання передбачає не тільки певний рівень розвитку професійної спрямованості (мотиваційний компонент), соціально значущих і професійно важливих якостей. Центральною складовою у структурі готовності спеціаліста до праці є компетентність, що становить операціональний компонент готовності. На нашу дум-